

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalitieteiden laitos	
Tekijä-Författare-Author Wessman, Jenni			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Liikkuva nuori, liikkuva varusmies?			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiologia: Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ	Aika-Datum-Month and year 2010-02-15	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 121s. + liitteet 6s.	
Tiivistelmä-Referat-Abstract			
<p>Tutkielman aiheena on varusmiespalvelusta suorittavat nuoret ja heidän liikuntakäyttäytymisensä. Tutkielma tarkastelee miten varusmiespalvelusaika vaikuttaa nuorten aiempiin liikuntatottumuksiin ja liikuntakäyttäytymiseen sekä minkälainen liikuntakokemus armeija ylipäättään on. Tarkoituksena on myös tarkastella puolustusvoimia ”Suomen suurimpana kuntokouluna” nuorten liikuntakokemusten näkökulmasta.</p> <p>Tutkielma on laadullinen tutkimus, jonka pääaineistona ovat 21 noin 18–21 -vuotiaiden nuorten miesten haastattelut. Haastattelut tehtiin tutkimusryhmän kanssa vuoden 2008 aikana. Nuoria haastateltiin kahdesti heidän suorittaessaan varusmiespalvelustaan Kainuun prikaatissa, Kajaanissa. Ensimmäinen haastattelu tehtiin varusmiespalveluksen alussa ja toinen myöhemmin palveluksen loppupuolella. Haastattelut olivat luonteeltaan teemahaastatteluja, joiden aiheina olivat erilaiset terveystemat ja nuorten armeija-ajan kokemukset.</p> <p>Erittelen tutkielmassa nuorten liikuntakokemuksia Pasi Kosken (2004) liikuntasuhde -käsitteestä kehittelemieni liikuntaprofiilien mukaan. Liikuntaprofiileita on neljä eri ryhmää: liikuntaan kiinnittymättömät, epäsäännölliset liikkujat, aktiiviliikkujat ja pro-liikkujat. Tutkielmassa kävi ilmi, että armeija totaalisenä laitoksena asettaa varusmiespalveluksen ajan erilaisia raja-aitoja ja suuntia yksilön toiminnalle ja aiemmille liikuntatottumuksille. Liikuntaan kiinnittymien ryhmän nuoret hyötyivät eniten palveluksen tuomasta liikunnasta. Vähän liikkuville nuorille palvelusaika tarjosi uudenlaisia mahdollisuuksia liikkua sekä sytytti heissä ”liikuntakipinän”. Aktiiviliikkujien ja epäsäännöllisten liikkujien ryhmissä liikuntaurat olivat hyvin monimuotoisia ja osin päällekkäisiä. Osalle nuorista omat liikuntatottumukset ja sotilaskoulutus lomittuivat hyvin yhteen ja tukivat toisiaan. Osa nuorista taas turhautui palvelusajan liikuntamäärästä, joka oli odotettua kevyempi eikä vastannut omia siviilipuolen liikuntatottumuksia. Muutamien nuorten kohdalla palvelus myös lisäsi liikuntamäärää aiempaan verrattuna muttei saanut aikaan innostusta pysyvämpään liikuntaan. Joukossa oli myös niitä, joiden mukaan varusmiespalvelusaika ei vaikuttanut mitenkään omiin liikuntatottumuksiin. Heille armeija oli kokonaisuudessaan vain läpijuoksun paikka. Varusmiespalvelusaika haastoi eniten paljon liikkuvien nuorten liikuntatottumukset. Siviilipuolella suuriin liikuntamääriin tottuneet nuoret joutuivat muuttamaan liikuntatapojaan puolustusvoimien palvelustavoitteiden mukaisiksi. Erityisesti pro-liikkujien ryhmällä oli vaikeuksia sovittaa liikuntatottumuksiaan armeijan kontekstiin.</p> <p>Yleinen käsitys puolustusvoimista ”Suomen suurimpana kuntokouluna” ei toteutunut haastattelujen perustella aivan aukottomasti. Nuorten näkökulmasta kuntokoulu ei koske tasapuolisesti kaikkia varusmiehiä, komppanioita tai aselajeja. Armeijan terveystieteellinen eetos ei näytä tutkielman perusteella olevan itseäänselvyys yhdistettynä armeijan sotilaalliseen koulutustehtävään. Varusmiespalvelusajan sisällöstä taistelevat sen sijaan vuoroin sotilaskoulutus ja vuoroin terveystieteellinen kasvatustieteellinen. Tällöin nuorten yksilölliset liikuntatottumukset jäävät huomioimatta.</p> <p>Tutkielma on osa VARU -hanketta, jossa ovat mukana Nuorisotutkimusverkosto, Helsingin yliopisto sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords			
liikunta terveys nuoret varusmiehet			

armeija
puolustusvoimat

Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information